

рено българско сърце наши нови дописници.¹⁵ Тези похвални думи са, разбира се, не само одобрение към младежкото рвение, но и насърчение за бъдещо сътрудничество, възможност за което се открива неочаквано скоро.

След завършване на Халкинското училище М. Балабанов отхвърля направеното му предложение от страна на училищното ръководство да се посвети на духовното поприще и с материалната подкрепа на щедрия благодетел Георги Золотович продължава образованието си в университетите на Атина, Париж и Хайделберг през периода 1862 - 1870 г. В гръцката столица той има възможност да се запознае лично с Раковски и да му предложи услугите си в предприетата тогава от него политическа и дипломатическа мисия в търсене на общобалканско сътрудничество в борбата за отхвърляне на чуждото господство¹⁶. До каква степен на близост са достигнали взаимоотношенията им по време на този епизод от живота на великия българин свидетелства фактът, че в последвалата кореспонденция между тях Раковски се обръща към своя млад сънародник с обръщението „приятелю“, а писмата завършват с топлите уверения „твой искрен приятел“¹⁷. Малко по-късно, вече от Букурещ, Раковски му изпраща втория брой на своя в. „Будущност“ и му предлага да стане редовен кореспондент на вестника от Атина, който да му пише ежеседмично „по един добър допис върху хода на тамошните работи, и най-паче върху онова, що ся нам относ“¹⁸. Поради редица обективни и субективни причини и този план за съвместна работа в полето на журналистиката не се осъществява, но той е показателен не само за благосклонното отношение на Раковски, но и за неговата положителна оценка относно патриотизма, интелигентността и личностните качества на младия му сънародник.

Малко по-късно, като студент по право в Сорбоната М. Балабанов успешно се вписва и в живота на малката българска колония, установила се междувременно в Париж. Тук той поддържа връзки с д-р Никола С. Пиколо и с д-р Петър Берон, а чрез тях установява известни контакти и със среди в руското посолство във френската столица. Това обстоятелство му позволява да не забрави уроците в политиката, дипломатията и жураналистиката, на които го учи Раковски, и да продължи и по-нататък със своите публицистични опити. Под псевдонима Богобоев той публикува поредица от статии в руското задгранично списание „L'Union chrétienne“ с общото заглавие „Българският въпрос в Цариградската църква“, чрез които запознава четящата публика във Франция с историята на гръцкото духовно господство над българите и аргументира правото на последните да имат епископи от своята народност, богослужение на роден език и т. н.¹⁹ Част от тези материали освен на френски език, Балабанов публикува и на руски и гръцки език, а някои от